

ſpørg: Hvem ſkyldte vi deres Fremkomſt, ſaa vil Svaret blive Univerſitetet, og ſelv om de Herrer ville ſøge alene om de „folkelige“ Mænd blandt diſſe Digttere, ſaa ville De finde, at mange af de Naane, ſom netop fra folkelig Side nævnes med ſtørſt Beundring og Kjærlighed, ſkyldte deres Univerſitetsdannelse det, de ere blevne; de kunne bagefter have yttret, at den latinſk-klaſſiſke Underviſning ikke var den, der havde tiltalt dem dybeſt, de kunne have fundet andre Veie til deres Lands Udvikling, men ſelv vilde de aldrig være blevne ruſtede til den Kamp, de have paataget ſig, aldrig faaet deres Evner udviklede til at indtage den fremragende Plads, de nu beklæde i Grindringen eller i Livet, uden derved, at de i deres Ungdom have tilegnet ſig den høiere Form af aandelig Dannelse, ſom overhovedet vor Tid kræver, og ſom tillige optager i ſig ſom Element den latinſke Underviſning.

Den næſte Afdeling af Udvalgets Erklæring er den, ſom gaar ud paa, at Embedsmændene, de latinſk dannede Embedsmænd eller „de ſtyrende Latinere“, ſom de kaldes, beſtändig have ſøgt at tilvende ſig ſelv den høiſt mulige Løn, og derimod trykket de Underordnede ned til det læveſt Mulige. Denne Skildring er ledſaget af forſkjellige Ytringer om, at der Ingen er til at kontrollere de høiere Embedsmænd, at de ſelv alene føre Liſyn med deres Gjerning, at de ſøge at ſkaſte ſig ſaa magelige Dage ſom muligt, medens de læſe ſaa meget over paa deres Undergivne ſom muligt og give dem en ſaa ringe Løn ſom muligt. Det ſkulde efter denne Fremſtilling ſynes, ſom om Idealet for en Statsforretnings eller Statsgjernings Ordning var den, at Alle, der tage Del deri, have lige Meget i Løn og lige meget, det vil ſige lige langt Arbeide. Det ſynes at være overſet af den ærede Ordfører, at i alle Livets Forhold er der viſſe Gradationer mellem de Styrende og de Udførende, og at der i mange af Livets Forhold kræves for Oven en Dygtighed til at overtage et Anſvar og foreſtaa den ſamlede Ledelse, ſom i ingen Henseende kræves af den Underordnede, og at der deraf maa og ſkal fremgaa en betydelig Forſkjellighed ſaa vel i Lønningerne ſom i Arbeidets Form. Det falder dog Ingen ind at domfelde den hele Haandværksſtand, fordi Meſteren ſom ofteſt har en større Fortjeneste end Svenden, og Svenden atter en høiere Løn end Drengen. Det ligger ganſke ſimpelt i, at Drengens Kundſkaber ere mindre end Svendens, og at Meſteren repræſenterer en tredie Grad af Dygtighed, foruden at han har et for ham ſærligt Anſvar og en Riſiko. Men er ikke det Samme Tilfældet i Embedsſtanden? Hører der dog ikke noget Mere til — lad os tale om en af de Pladſer, der ere ledige, og ved hvis Omtale vi ikke kunne ſiges at roſe Nogen eller forkleine Nogen — hører der ikke Mere til at være den øverſte Beſtyrer af Statens direkte og indirekte Skattevæſen end til f. Ex.

at være Skriver i et af Stattekontorerne eller Tolkaſſiſtent paa Eſagen? Maa det ikke erkjendes, at der ſkal noget Mere til at lede hele det ſamlede Skattevæſen og afgjøre alle de mange Spørgsmaal, ſom dermed ſtaa i Forbindelse, end til at udføre en underordnet Funktion paa et enkelt Sted? Dertil ville Alle ſvare Jo. Men hvad er nu den Gradation, der findes i Statstjeneften, Undet end den naturlige Udvikling af den ſamme Grundſætning? Er det ikke i ſin Orden, at en Departementschef har et større Anſvar og en større Myndighed og derfor tillige en større Løn end Kontorchefen, og at Kontorchefen er bedre lønnet end Fuldmægtigen, Fuldmægtigen bedre lønnet end Aſſiſtenten? (J. H. Nielsen: Det ere vi ogſaa enige om!) Ja, det ere vi dog ikke Alle enige om; thi den af Udvalget afgivne Erklæring gaar ud paa, at der i det hele Forhold er noget radikalt Urigtigt. Saaledes ſom det opſtilles her, ſkulde man tro, at der i Statsforretningens Ordning er Noget, ſom er forſkjelligt fra, hvad der gælder i det private Liv, og det er ikke Tilfældet. Den Overordnede kan ofte udføre ſin Gjerning i et ringere Maal af Tid end den Underordnede, men deraf følger virkelig ikke, at den One har magelige Dage, og at den Anden maa „ſlide og ſlæbe“ — paa ingen mulig Maade! Jeg tillader mig at tro, at det Arbeide, ſom det har behaget Rigsdagen i dens Viſdom og Regjeringen i dens for ſtore Gſtergivenesshed at ſamle hos den Mand, der ſkal foreſtaa Ledelsen af det direkte og det indirekte Skattevæſen, er et Arbeide, ſom ſelv om han direkte kun anvender en vis Del af Dagen paa ſin Embedsgjerning, nok ſkal i Løbet af kort Tid gjøre ſin Mand færdig og ſlide ham op fuldt ſaa grundigt ſom den Aſſiſtent, der i Kulde og Froſt, i Slud og ondt Veir maa gjøre ſin Gjerning paa et Udliggerſted. Der er et aandeligt Arbeide, der er lige ſaa meget værd ſom det legemlige, og der er en aandelig Evne, der har Krav paa at finde ſin ligefremme Belønning i det Bederlag, der gives af Staten. Men lad os gaa lidt videre frem i Erklæringen, hvor der er Tale om, at Embedsmændene ville tilegne ſig Alt og ikke ville give Beſtillingsmændene Noget. Overfor Regjeringen kan denne Anke ikke med Føie fremkomme; thi Regjeringen har mange Gange maattet ſe de Forſlag om Forhøiſe af Beſtillingsmænds Lønninger, ſom den paa de høiere Embedsmænds indtrængende Foreſtillinger har fremlagt, forkaſtede og negtede her i Thinget. Der er forekommet Tilfælde nu og da, hvor man her i Folkethinget har fra enkelte Sider antaget ſig enkelte Klaſſer af underordnede Beſtillingsmænd. Jeg ſkal f. Ex. erindre om Tolkaſſiſtenterne, ſom have den Lykke, at det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Gaſſen) tager ſig af dem. Det ærede Medlem indbragte for nogle Aar ſiden et Forſlag til Lønningforbedring for diſſe Beſtillingsmænd, og hvor fandt han ſin Støtte? Var det hos de po-